

Esa- ja lanu-verkoston yhteiskokous  
11.4.2024, klo 13.45–15.30, Jyväskylän pääkirjasto, Minna-sali  
Muistio  
Mervi Hietanen

1

15.4.2024

## Osallistujat

Minna Edgren  
Juliaana Grahn  
Marju Grönholm  
Laura Hekkala-Vatula  
Mervi Hietanen (siht.)  
Iina Lehtiniemi  
Hanna-Leena Majuri-Jantunen  
Marjo Mannila (pj.)  
Inna Muikku  
Jonna Pennanen  
Sanni Petäjäistö  
Maria Rissanen (pj.)  
Syksy Siitari  
Johanna Tornikoski

lisäksi Mia Moilanen (Orivesi) ja Elina Aittokallio (Parkano) osallistuivat esa- ja lanu-verkoston yhteiseen kokoukseen.

## Esa- ja lanuverkoston yhteinen koulutuspäivä 27.8.2024

Suunnittelimme ja ideoimme yhteistä koulutuspäivää. Verkoston pj:t olivat jo alustavasti miettineet koulutusta yhdessä viime viikolla. Tulossa on:

- 27.8. klo 13–15 etäkoulutus
- Koulutuksesta tehdään tallenne
- Koulutukseen on varattu verkostoille suunnattua rahaa yhteensä max. 600 euroa (lanu-verkoston budjetista 500 euroa ja esa-verkostolta 100 euroa)
- Koulutuksen aiheena ovat erityisryhmät ja erityisoppilaat kirjastossa (neurokirjo, vammaisuus, millaista on, kun on toiminnan haasteita arjessa ja lukemisessa).
- Päätettiin kontaktoida ensisijaisesti Hanna Lampea (on kouluttanut kirjastolaisia muualla Suomessa aiheesta) ja Piki Rantasta. Marjo ja Maria miettivät toimeksiantojen sisällön, jonka jälkeen kehittämiskirjasto hoitaa viestien lähettämisen, sopimukset ym. (*Edit*).

15.4.2024

*kokouksen jälkeen Marjo ja Maria pohtivat, että Piki Rantanen voisi olla hyvä puhuja johonkin toiseen yhteyteen ja nyt voitaisiin kysyä kokemusasiantuntijaksi joku neurokirjokokemuksista: Vamlas, Autismiliitto, Setlementti-Tampere, tai erityisluokka)*

- Keskusteltiin myös muista mahdollisista puhujista, jos ensisijaisia ei saada mukaan. Yhtenä mahdollisena puhujana voisi olla erityisopettaja? Voitaisiin kontaktoida myös Pirkanmaan erityiset oppijat ry:tä. Katriina Räikkönen, Topi Borg, kokemusasiantuntijana asiantuntijapuheenvuoron oheen mainittiin. Myös Adhd-liittoa, Autismiliittoa, Valteri-koulua voidaan kontaktoida tarvittaessa.
- Koulutuksesta toivotaan kohtaamiskoulutusta, jossa on mukana käytännön näkökulma (tee näin, älä tee näin) ja aitoja kysymyksiä ja vastauksia arjen kohtaamiseen liittyen.
- Tavoitteena on koulutuksessa on esitellä erilaisia neurokirjon tyyppisiä, mutta myös muita erilaisia erityisiä tilanteita. Huomioidaan mahdollisimman laajasti erilaiset erityiset ryhmät.
- Koulutuksen nimi: Erityisiä kohtaamisia kirjastossa – koulutwistillä
- Koulutus järjestetään joko Teamsilla tai Zoomilla
- Pyritään saamaan ilmoittautuminen auki ennen juhannusta.
- Jokainen verkostolainen miettii yhden erityiskohtamisen esimerkkitalanteen, joita koulutuksen lopuksi voidaan nostaa esiin. Näiden deadline lyödään lukkoon sen jälkeen, kun saadaan puhujat varmistettua.

## Yhteiset esa- ja lanu-pulinat marraskuussa

Yhteisen koulutuksen jatkoksi sovittiin yhteiset esa- ja lanu-pulinat. Pulinoiden aiheeksi nostetaan joko erityisluokkien vinkkaus tai selkokirjat, näin pulinat toimisivat jatkona suunnitellulle yhteiskoulutukselle ja olisivat myös toimiva paikka vertaisjakamiselle. Kalenteroimme yhteiset pulinat pidettäväksi 7.11.2024, klo 9–10.30.

Pulinoiden aihetta suunnitellaan tarkemmin elokuun yhteisen koulutuksen jälkeen. Mahdollisesti Lastenkirjainstituutista voitaisiin pyytää alustusta Selkopolku-hankkeesta. Myös selkokirjallisuudesta haluttaisiin koulutusta (noussut esiin Tampereen lanutiimissä, Tampereella suunnitellaan 5.luokkien vinkkausta). Keskusteltiin lisäksi selkomerkistä ja selkokirjojen laadukkuudesta. Nyt on Lastenkirjainstituutin Selkopolku-hankkeen myötä tulossa hyviä selkomukautuksia ja laadukkaita selkokirjoja yläkouluille.

## Muut asiat

Keskusteltiin yleisesti myös aiemmin järjestetyistä koulutuksista. Esimerkiksi esa-verkoston viimekeväinen Ideat ja vinkit keräsi kiitosta (mikä avuksi, jos yhteistä kieltä asiakkaan kanssa ei ole). Sivuttiin myös erilaisia pohdituttavia asioita, esimerkiksi kuinka toimia, jos asiakkaalla on avustaja tai ohjaaja mukanaan ja tämä ottaa voimakkaan roolin tilanteessa ja aletaan puhua varsinaisen asiakkaan ohi tai yli.

Mia Moilanen nosti esiin tunnetaitokoulutukset, joita on pidetty paljon nuorisopalveluissa ja koulumaailmassa. Koulutuksesta olisi varmasti hyötyä myös kirjastoammattilaisten arjessa ja työssä. Mia tarjoutui myös kouluttamaan muita aiheesta.

Jonkin verran tunnetaidot ovat olleet esillä johtamiskoulutuksissa, mutta asiakastyössä niistä ei ole juurikaan puhuttu. Tunnetaidot voisivat olla myös yksi kehittämiskirjaston ensi vuoden tulokulmista.

Esa-verkosto on tekemässä oppimismatkan Seinäjoelle elo-syyskuussa, tähän palataan tarkemmin sähköpostitse verkoston kesken.

Maria suositteli kaikkia tutustumaan Vapriikin Esteet nurin, saavutettavan pelaamisen näyttelyyn. Näyttely on avoinna 21.4. saakka. <https://www.vapriikki.fi/nayttelyt/esteet-nurin-saavutettavan-pelaamisen-nayttely/>

Oulun yliopistossa on kiinnostava väitöstilaisuus kirjastojen ja koulujen tekemästä yhteistyöstä. Väitöstä voi seurata verkossa 26.4. <https://www oulu.fi/fi/vaitokset/rajat-ylittaen-suomalaisten-opettajien-ja-kirjastoammattilaisten-yhteisty-monilukutaidon>

## Seuraavat kokoukset

Sovitaan myöhemmin verkostojen kesken sähköpostitse.